

АБЛАТИВНО ЗНАЧЕЊЕ ГЛАГОЛА КРЕТАЊА У РУСКОМ И СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

Апстракт: Рад се бави анализом префиксалних глагола кретања са аблативним значењем у руском и српском језику. Префиксални глаголи кретања у руском језику се дијеле на глаголе са просторним и глаголе са непросторним значењем. Глаголе са просторним значењем додатно можемо посматрати с обзиром на значењску компоненту простора коју носе у себи, а то су аблативно, адлативно и перлативно значење. Биће анализирани префикси, који се припајају глаголима кретања у оба језика, а у себи носе аблативно значење, тј. значење удаљавања од локализатора, као и њихове глаголске рекулције. У раду ћемо користити контрастивни метод и једносмјерну анализу, усмјерену од руског ка српском језику. Поменути проблематика биће анализирана на 131 примјеру, који су издвојени из дјела „Подросток“ и „Анна Каренина“, као и њихових превода на српски језик. Такође, у анализу ће бити укључени и примјери из рјечника „Толковый словарь русского языка.“

Кључне ријечи: глаголи кретања, префикси, просторно значење, аблативно значење, глаголска рекулција.

Увод

Глаголи кретања у руском језику су издвојени као засебна лексичко-граматичка цјелина, због својих специфичности. Историјски посматрано, припадају прасловенској лексици. Битехтина и Јудина (Битехтина, Јудина: 1985, 30) издвајају 18 парова беспрефиксалних глагола кретања: **идти-ходить**, **ехать-ездить**, **бежать-бегать**, **брести-бродить**, **везти-возить**, **вести-водить**, **гнать-гонять**, **гнаться-гоняться**, **катить-катать**, **катиться-кататься**, **лезть-лазить**, **лететь-летать**, **нести-носить**, **нести́сь-носиться**, **плыть-плавать**, **ползти-ползать**, **тащить-таскать**, **тащиться-таскаться**. Сви поменути глаголи су несвршеног вида. Ауторке су издвојиле одређене семантичке особине по којима су глаголи издвојени у двије групе и на основу којих формирају глаголске парове. Тако наводе да је за глаголе типа *идти* карактеристично кретање усмјерено у једном правцу, одређено

* vesna.d.micic@ffuis.edu.ba

кретање, кретање које се дешава једанпут, док је за глаголе типа *ходить* карактеристично кретање усмјерено у два или више праваца, неодређено кретање, односно кретање које се одвија више пута. Ауторке напомињу да у руском језику постоје и глаголи чије је значење врло блиско глаголима кретања, као што су глаголи добираться (стизати), двигаться (кретати се), мчать (брзо возити), мчатся (јурити), направляться (упућивати се), спешить (журити), али они не припадају поменутој лексичко-граматичкој групи због тога што немају одговарајуће парове. Насупрот томе, у српском језику таква лексичко-граматичка група као посебна цјелина се не издваја, јер није уочена досљедност при спајању глагола кретања у глаголске парове.

Глаголима кретања у руском језику припајају се двије врсте префикса, префикси просторног значења и префикси које Битехтина и Јудина условно називају префиксима непросторног значења. Глаголи кретања са префиксима просторног значења означавају кретање које је на неки начин усмјерено у простору, док глаголи кретања са префиксима непросторног значења углавном означавају временске карактеристике кретања (почетак кретања, количину понављања кретања и сл.)

О значају префикса при творби глагола уопште у руском језику говорио је и Виноградов (Виноградов, 1972: 339). Истицао је да су у том погледу префикси значајнији од суфикса и да је многозначност глагола заправо условљена разнообразношћу значења префикса. Посматрајући и сам процес творбе ријечи у руском језику, доминантни су глаголи, а од творбених процеса најзаступљенија је управо префиксација.

Битехтина и Јудина (1985) дају списак префикса са просторним значењем, који се користе при деривацији префиксалних глагола кретања у руском језику: *в-*, *вы-*, *вз-*, *при-*, *у-*, *под-*, *от-*, *до-*, *пере-*, *с-*, *с-* ... *-ся*, *раз-* ... *-ся*, *про-*, *за-*, *о-*, *об-*, *обо-*. Глаголи образовани употребом наведених префикса могу бити како свршеног, тако и несвршеног вида и на тај начин образују видске парове (*войти* – *входить*). Када се глаголима прве групе додају префикси просторног значења, они мијењају свој вид и постају свршеног вида (*уйти*, *пойти*). Када се префикси просторног значења додају глаголима друге групе, они задржавају несвршени вид (*уходить*, *выходить*) (Уральский государственный университет им. А. М. Горького, 2008: 6). Сваки од наведених префикса носи одређено значење, чиме утиче на семантику глагола којем је припојен префикс.

Методологија рада

У наредном дијелу рада анализи ће бити подвргнути само они префиксални глаголи кретања који у себи носе аблативно значење, односно значење удаљавања од локализатора приликом кретања. У раду ћемо користити контрастивни метод, да бисмо уочили сличности и разлике које на том плану постоје између руског и српског језика. Анализа је једносмјерна, усмјерена од руског ка српском језику. Анализирали смо 131 примјер, који је издвојен из дјела *Подросток* (Достоевский, 1975) и *Анна Каренина* (Толстой, 1984) и њихове преводе на српски језик, као и одређен број примјера из рјечника *Толковый словарь русского языка* (Ожегов, Шведова, 2010). Овом приликом у анализу су укључени само глаголи кретања у свом примарном значењу, а не и они који су употријебљени у пренесеном значењу. Посебна пажња посвећена је приједлошко-падежним конструкцијама, којима се изражавају локализатори, који су у вези са анализираним глаголима кретања.

Префиксални глаголи кретања са аблативним значењем и њихова рекција

Глаголском рекцијом и њеним семантичким основама бавио се Апресян у чланку *Семантические основы глагольного управления* (Апресян, 2005: 49–63). Говорећи о семантичким врстама и подврстама на које је могуће подијелити предикате, Апресян примјере са глаголима кретања сврстава под семантичку одредницу *действия – радње*. За дату семантичку категорију наводи да има обавезну семантичку валентност агенса, који је најчешће човјек или неки њему аналоган субјекат. Поред тога, као допуну могу имати објекат и прилошку одредбу за циљ. У *Синтакси савременог српског језика* (2005) наводи се да су приједлошко-падежне конструкције са значењем мјеста или правца најразвијенији подсистем језичких средстава којима је могуће изразити просторно значење у српском језику. То се најчешће односи на функцију именског адвербијала. У наведеној функцији може бити употријебљен спацијални генитив, спацијални датив, спацијални акузатив, спацијални инструментал и спацијални локатив (723). Конструкције са дативом и акузативом су усмјерене, а конструкције са инструменталом и локативом нису.

Када посматрамо ситуативни оквир просторне локализације у који су укључени глаголи кретања, јасно је да такав оквир подразумијева директивност, односно одређену промјену у односу локализатора и објекта локализације. Префиксални глаголи кретања могу указивати на све три врсте просторних односа: аблативност, адлативност и перлативност. Од семантике

глагола зависе и други елементи који су у вези са њима, као што је глаголска рекција. Душанка Вујовић (2013) наглашава да се „именичка рекција са значењем просторне локализације јавља у форми просторних предлошко-падежних конструкција (ППК) и у форми беспредлошких, слободних падежа (П)“ (Вујовић, 2013: 277). Поменута ауторка наглашава да је глагол *ићи* у српском језику директивно необиљежен и да су управо префикси тај елемент који у ново значење уноси директивност. Потпуно иста ситуација је са глаголом *идти* у руском језику и значењем његових деривата, који су добијени префиксацијом.

„Глаголи аблативног усмерења су они глаголи којима се означава удаљавање од неког оријентира у простору *отићи, изаћи, изићи, поћи, заићи, разићи се*“ (Вујовић, 2012: 88). Ауторка издваја префиксе *од-* (*от-*), *из-* (*иза-*), *по-*, *за-*, *раз-*, и за њих каже да су префикси са аблативним значењем у српском језику.

У руском језику аблативно значење носи префикс *у-*. Дати префикс носи значење ‘удаљавање предмета из одређеног мјеста, удаљавање на одређено растојање’ (Битехтина, Јудина, 1985). Његов најчешћи пар у српском језику јесте префикс *од-* (*от-*). Наведени префикс у српском језику има опште аблативно значење напуштања мјеста, удаљавања од њега (Вујовић, 2012).

„Но чуть увижу, что этот шаг, хотя бы и условный и малый, все-таки отдались меня от главного, то тотчас же с ними порву брошу все и **уйду** в свою скорлупу“ (Достоевский, 1975: 15).

„Позвольте-с: у меня там жену **уведут**...“ (Достоевский, 1975: 50)

„А чим видим да ће ме тај корак, ма како био услован и мали, ипак удаљити од оног главног, одмах **ћу** с њима прекинути, оставићу све и **отићи** у своју љуштуру“ (Достојевски, 1992: 22).

„Допустите, молим вас: неко ми рецимо, **одведе** жену...“ (Достојевски, 1992: 73)

Према дефиницији аблативности, која говори о удаљавању објекта локализације од локализатора (Пипер, 1977–1978), очекивано би било да се у реченицама са таквим значењем буде наведен локализатор од кога почиње дато удаљавање, односно кретање. И заиста, такве реченичне конструкције постоје у оба језика.

„... повар **ушел** вчера **со двора**, во время самого обеда; черная кухарка и кучер просили расчета“ (Толстой, 1984: 5).

„... кувар **отишао од куће** још јуче о ручку, куварица за млађе и кочијаш молили су да их исплате“ (Толстој, 2005: 7)

Поред тога, врло су заступљене реченичне конструкције са наведеним глаголима кретања које истичу одредиште до којег се долази, након што се напусти првобитни локализатор.

„Как следует в таких случаях, его мигом
увезли за границу...“

(Достоевский, 1975: 20)

„Као што је ред у таквим приликама,
сместа су га **одвели у**

иностранство“

(Достојевски, 1992: 31)

„Я тотчас же вынул деньги, заплатил,
схватил альбом и **ушел в угол комнаты...**“

(Достоевский, 1975: 38)

„Одмах извадих новац, платих, узех
альбом и **отидох у угао собе...**“

(Достојевски, 1992: 57)

Глаголи кретања са префиксом *у-* у руском језику, односно префиксом *од-* (*от-*) у српском могу бити употријебљени и без прецизирања локализатора од кога почиње удаљавање, као и без наглашавања тачке до које се долази при таквом кретању.

„Дарья Александровна, приказали доложить,
что они **уезжают**“ (Толстой, 1984: 9).

„Дарја Александровна, наредили су
ми да кажем да они **путују**“

(Толстој, 2005: 10).

„Я повернулся и **ушел**“

(Достоевский, 1975: 26).

„Ја се окренух и **одох**“

(Достојевски, 1992: 40).

Употребљавају се и реченичне конструкције у којима се наводи узрок због кога је извршено наведено аблативно кретање. У том случају, глаголи кретања имају допуну у виду другог глагола, који је изражен обликом инфинитива у руском језику, а у српском може бити изражен обликом инфинитива или конструкције да + презент.

„Это была жена его, и, кажется, по виду
она тоже спорила, а **ушла** теперь **кормить**
ребенка“ (Достоевский, 1975: 43).

„То му је била жена и чини се, бар
према изгледу, да је и она

дискутовала, а сада **одедадоји**

дете“ (Достојевски, 1992: 63).

Изразито аблативно значење у руском језику носи и префикс *вы-*. Уже посматрано, дати префикс има значење кретања изнутра, испод или иза нечега, временско одсуство, кретање на отвореном простору, ка одређеном оријентуру, почетак кретања (Битехтина, Юдина, 1985). Наведеном префиксу

у српском језику одговара префикс *из-*. „Префикс *из-* (*иза-*) у комбинацији са глаголом *ићи* деривира глагол кретања са значењем напуштања унутрашњости неког затвореног или ограниченог, обележеног простора као и екстралокализацију (смештање у простор изван нечега)“ (Вујовић, 2012: 88). Када се упореде два наведена тумачења префикса, *вы-* у руском и префикса *из-* (*иза-*) у српском, види се да су им значења веома блиска.

Аблативност наведених префикса јасно се види из реченичних конструкција, гдје је наведен локализатор од кога почиње кретање, односно удаљавање.

„Наконец **из калитки вышел** какой-то чиновник, пожилой...“
(Достоевский, 1975: 26)

„Најзад **из капије изађе** некакав постарији чиновник...“
(Достојевски, 1992: 40)

„Я быстро **вышел из дому**“
(Достоевский, 1975: 39).

„Брзо **изађох из дворишта**“
(Достојевски, 1992: 59).

У напријед наведеним примјерима видимо да глаголи *выйти/изаћи* траже допуну у виду приједлошко-падежне конструкције *из + Г* у оба језика. Према подацима из нашег корпуса, то је најчешћа реакцијска допуна наведеним глаголима. Чак и када у реченици није изражен локализатор од кога почиње удаљавање, он је увијек јасан из контекста.

„И я повернулся и **вышел**“
(Достоевский, 1975: 35).

„Окренух се и **изађох**“
(Достојевски, 1992: 52).

Такође, пошто је из контекста увијек јасан почетни локализатор, могуће је навести и локализатор ка којем је упућено кретање, што наведеним глаголима даје и семантичку нијансу адлативности, тј. приближавања локализатору.

„Ну что, Матреша? – спросил Степан Аркадьич, **выходяк ней в дверь**“
(Толстой, 1984: 10).

„Шта је Матрјоша? – упита је Степан Аркадијевич, **идући јој у сусрет**“ (Толстој, 2005: 10).

„... несмотря на свое несчастье, **вышел**, слегка подрагивая на каждой ноге, **в столовую**, где уже ждал его кофей...“
(Толстой, 1984: 10–11)

„... и поред своје несреће, **изађе**, лако се одбијајући ногама, **у трпезарију**, гдје га је већ чекала кафа...“ (Толстој, 2005: 11)

Душанка Вујовић (2012) префиксу *по-* у српском језику даје и просторну одредницу 'крнути са мјеста, напустити одређену локацију'. Прво од наведених семантичких тумачења, 'крнути са мјеста,' указује и на временску карактеристику (почетак вршења радње), али и на просторну, аблативну (удаљавање од првобитног локализатора), док друга семантичка одредница, 'напустити одређену локацију' има у потпуности просторно, аблативно значење. Префикс *по-* у руском језику припада групи префикса са непросторним значењем, према класификацији Битехтине и Јудине (1985). Дати префикс има временско значење почетка вршења радње.

„ Мы здесь посидим, а потом **пойдем ко мне**“ (Достоевский, 1975: 44).

„ Мы поехали на **Кузнецкий**“ (Достоевский, 1975: 27).

„ Да **пойдем к Дергачеву**, что ты все,, отнекиваешься; трусишь (Достоевский, 1975: 42)?

„ ... **под венец пошла** с самым спокойным,, видом, какой только можно иметь в таких случаях, так что сама уж Татьяна Павловна назвала ее тогда рыбой“ (Достоевский, 1975: 9).

„ ... он **куда-то поехал** и в дороге помешался, о котором в Петербурге поговорили“ (Достоевский, 1975: 20).

„ Поседећемо овде, а онда **ћемо отићи** код мене“ (Достојевски, 1992: 63).

„ **Одосмо** на **Кузнецки мост**“ (Достојевски, 1992: 74).

Па **хајдемо код Дергачова**; зашто се стално нећкаш, плашиш се“ (Достојевски, 1992: 61)?

... **на венчање је отишла** најспокојнијег изгледа, какав се само може имати у таквим случајевима, тако да ју је и сама Татјана Павловна тада назвала хладном“ (Достојевски, 1992: 13).

„ ... **некуд је био пошао** и уз пут је померио памећу, тако да се догодила нека врста скандала о којем се у Петрограду говорало“ (Достојевски, 1992: 31).

Из свих наведених примјера види се да глаголи кретања са префиксом *по-* могу имати одређено просторно значење, јер га често прате локалне одреднице, али то никада нису локализатори од којих се удаљава,

него локализатори којима се субјект приближава, дакле, може се говорити о аблативном значењу датог префикса у руском језику. Такође, као што се види из примјера, глаголима са префиксом *по-* у руском језику врло често одговарају неки други глаголи у српском, а не они који би прикључивали префикс *по-*

„ **Пойдемте**, - толкнул меня Крафт “ „ – **Хајдемо** – повуче ме Крафт “
(Достоевский, 1975: 51). (Достојевски, 1992: 74).

У овом примјеру немамо ниједну просторну одредницу, тако да би се сада значење могло тумачити само као временско, позив да се отпочне одређено кретање.

Узимајући у обзир све наведене примјере, а и остале примјере из корпуса, закључује се да префикс *по-* у руском језику и када има просторно значење, никада не укључује локалну одредницу од које се удаљава, као своју глаголску рекцију. Међутим, глаголи кретања са префиксом *по-* у руском језику могу имати допуну у виду локализатора по којем се одвија кретање.

„ **Побежать по дороге** “
(Ожегов, Шведова, 2010: 527).

„ **Побродить по лесу** “
(Ожегов, Шведова, 2010: 527).

Аблативно значење може имати и префикс *с-*. Битехтина и Јудина (1985) наводе да је значење датог префикса 'кретање са површине доље или у страну', што упућује на аблативност.

„ Вам ужасно хочется, чтоб я **сходил к какой-нибудь** здешней **Жозефине** пришел вам донести “ „ Ви бисте страшно волели **да ја код неке** овдашње **Жозефине** и дођем да вам испричам “
(Достоевский, 1975: 27). (Достојевски, 1992: 40).

„ **Сойти с тротуара на мостовую** “ **Сићи са тротоара на коловоз.**
(Ожегов, Шведова, 2010: 745).

„ Автомобиль **сошел с конвейера** “ Аутомобил **је сишао са конвејера.**
(Ожегов, Шведова, 2010: 745).

„ **Сбегать в магазин** “ **Стрчати у продавницу.**
(Ожегов, Шведов, 2010: 698).

„Сбежать с лестницы“

(Ожегов, Шведова, 2010: 698).

Стрчати низ степенице.

„Сбежать из дома“

(Ожегов, Шведова, 2010: 698).

Истрчати из куће.

Душанка Вујовић (2012) префиксу *c-* и његовом аломорфу *са-* у српском језику приписује перлативно значење. „Ови деривати означавају кретање по вертикалној оси кретања. Оно може да се одвија путањом нагоре, путањом у смеру према вишој тачки у простору, а може да се одвија и путањом надоле, у смеру ка нижој тачки у простору“ (Вујовић, 2012: 90). Према подацима из нашег корпуса, најчешћа рекцијска допуна глаголима кретања са префиксом *c-* (*co-*) у руском језику је конструкција *c + Г*. Као што се види из напријед наведених примјера, могуће су и друге рекцијске допуне, попут конструкције *из + Г*, али и оне које означавају приближавање одређеном оријентиром, *в + А* и *к + Д*. Посматрајући наведене глаголске рекције које су најфреквентније, према подацима из нашег корпуса, закључује се да глаголи кретања са префиксом *c-* (*co-*) у руском језику имају више аблативно, него перлативно значење, мада и та компонента може бити заступљена у семантици наведених глагола. Што се тиче рекцијских допуна глаголима *сићи*, *стрчати* у српском језику, уочена је одређена разноврсност. Аблативно значење се најјасније уочава када је рекцијска допуна приједлошко-падежна конструкција *c(a) + Г*, која је аналогна истој конструкцији у руском језику. Перлативно значење је доминантно када је рекцијска допуна приједлошко-падежна конструкција *низ+А*. Уз глаголе кретања са префиксом *c(a)-* у српском језику може се изразити и локализатор ка којем је усмјерено кретање, употребљавајући приједлошко-падежну конструкцију *у+А* и *на+А*.

Изразито аблативно значење у руском језику има и префикс *от-* (*ото-*). Битехтина и Јудина (1985) за овај префикс кажу да има сљедеће значење ‘удаљавање на одређено растојање, које није велико; долазак некуда, али само када су у питању прелазни глаголи; кретање за све врсте превоза, сем ваздушног.’ Прво од наведених тумачења нам недвосмислено показује да је у питању аблативно значење.

„**Отойдя** шагов сто **по улице**, я вынул ее посмотреть, посмотрел и хотел поцеловать “
(Достоевский, 1975: 39).

„Пошто **сам одмакао** улицом стотинак корака, извадио сам је да је видим, погледах је и хтедох да је пољубим “
(Достојевски, 1992: 59).

„ ... свидетельствовавшим, что он сам не знает, зачем спросил, и **отходил прочь** “ (Достоевский, 1975: 7).

„ ... који је показивао да он сам не зна зашто ме је питао и **одлазио би даље** “ (Достојевски, 1992: 10).

„**Отйти от двери к окну**“

Отићи од врата ка прозору.

(Ожегов, Шведова, 2010: 476).

Како се види из последњег примјера, глаголи са префиксом *от-* у руском језику могу као своју рекцијску допуну укључивати и локализатор од кога се удаљава објекат локализације, али и локализатор ка ком је усмјерено кретање и којем се приближава објекат локализације у току свога кретања. Најчешћа рекцијска допуна у руском језику, према подацима из нашег корпуса је *от + Г*. Префиксу *от-* (*ото-*) у руском језику одговара префикс *од-/от-* у српском, који такође има аблативно значење ‘напустити неко мјесто, удаљити се, уклонити се’ (Вујовић, 2012). Рекцијској допуни *от + Г* у руском, одговара допуна *од + Г* у српском. Уз глаголе са наведеним префиксима, могуће је изразити и локализаторе ка којима се приближава објекат локализације у току кретања, за шта могу да се искористе ППК *к + Д*, односно *према + Д* у српском језику. Уочава се да је могуће изразити и локализатор по којем се одвија кретање, што упућује на перлативно значење. Такав локализатор у руском језику може се изразити ППК *по + Д*, а у српском језику бесприједлошком, инструменталном конструкцијом.

Закључак

Анализа аблативног значења глагола кретања у руском и српском језику показала је велике сличности и суптилне разлике између наведена два језика. У руском језику су глаголи кретања подијељени у парове и издвојени као засебна лексичко-граматичка цјелина, док у српском језику глаголи кретања нису издвојени на такав начин. Префикси које се користе за деривацију префиксалних глагола кретања су облички слични у оба језика (*по-по*, *с(о)-с(а)*, *от-од*). Облички су различита само два префикса са аблативним значењем *у-от* и *вы-из*. Посебну пажњу посветили смо анализи глаголске рекције префиксалних глагола кретања са аблативним значењем. Претпоставка је била да је уз такве глаголе потребно изразити локализаторе од којих почиње кретање. Сви анализирани префиксални глаголи кретања су показали да се уз њих могу употребљавати такве допуне, али и да оне нису обавезан елеменат. Једино глаголи кретања са префиксом *по-*, који су узети у разматрање, јер им је у српском језику додијељено аблативно значење, ни у једном примјеру из нашег корпуса нису себи припајали локализатор од кога се удаљава објекат локализације.

Анализа је показала да изражавање локализатора од којег почиње кретање није обавезно ни за један од анализираних глагола кретања. Уз њих се врло често изражава локализатор ка којем је усмјерено кретање (такви су глаголи кретања са префиксима *у-*, *вы-*, *по-*, *с-*, *от(о-)* у руском и *од (от-)*, *из-*, *по-*, *с-* у српском језику). Уз глаголе са префиксима *по-* и *от(о-)* у руском језику могу се изразити и локализатори по чијој површини се одвија кретање, што упућује на перлативно значење.

Извори:

1. Достоевский Ф. М. (1975). *Подросток*, Москва, Наука.
2. Достоевски Ф. М. (1992). *Дечко*, Горњи Милановац, Дечје новине.
3. Толстой Л. Н. (1984). *Анна Каренина*, Москва: Правда.
4. Толстой Л. Н.(2005). *Ана Карењина*, Београд: New media.

Литература:

- Апресян Ю. Д. (2006). Семантические основы глагольного управления, *Зборник Матице српске за славистику*, бр. 71–72, Нови Сад, Матица српска, 49–63.
- Битехтина Г. А, Юдина Л. П (1985). *Система работы по теме „Глаголы движения*, Москва, Русский язык.
- Пипер П., Антонић И., Ружић В. (2005). *Синтакса савременог српског језика. Проста реченица.*, Београд, Институт за српски језик САНУ: Београдска књига, Нови Сад, Матица српска, 717–742.
- Пипер П.(1977-1978). *Обилежаванье просторних односа предлошко-надежним конструкцијама у савременом руском и савременом српскохрватском књижевном језику*. Прилози проучавању језика, књ. 13-14, Нови Сад.
- Уральский государственный университет им. А. М. Горького (2008). *Русские глаголы движения с приставками*, Екатеринбург, ИОНЦ „Русский язык“, филологический факультет, кафедра русского языка для иностранных учащихся.
- Виноградов В. В.(1972). *Русский язык (грамматическое учение о слове)*, Москва, Высшая школа.
- Вујовић Д. (2013). Деривација и рекција глагола ићи, *Међународни тематски зборник Валентност речи и израза: морфосинтаксички, семантички прагматички аспекти*, Нови Сад, Сајнос.

Вујовић Д. (2012). Основна значења и префиксална деривација глагола ићи и ходати, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, бр. 55–2, Нови Сад, Матица српска, 85–93.

Юдина Л. П, Битехтина Г. А. (1978). *Устныe тренировочныe упражнениe по теме Глаголы движения*, Москва, Московский университет.

РЈЕЧНИЦИ:

Рјечник, (1967). *Русско-сербскохорватский словарь*, Москва, Советская энциклопедия.

Ожегов В., Шведова Н.(2010). *Толковый словарь русского языка*, Москва, Российская академия наук, Институт русского языка им. В. В. Виноградова.

Весна Д. Мићић

АБЛЯТИВНОЕ ЗНАЧЕНИЕ ГЛАГОЛОВ ДВИЖЕНИЯ В РУССКОМ И СЕРБСКОМ ЯЗЫКАХ

РЕЗЮМЕ

В данной статье мы проанализируем приставочные глаголы движения с аллативным значением в русском и сербском языках и их глагольное управление. Приставочные глаголы движения в русском языке можно подразделить на глаголы с пространственным значением и глаголы с непространственным значением. Глаголы с пространственным значением можно подразделить, учитывая их пространственный компонент, на глаголы с аллативным, адлативным и перлативным значениями. Тоже, мы проанализируем приставки, которые присоединяются к глаголам движения, а их значение аллативное. Мы будем пользоваться контрастивным методом и однонаправленным анализом. Анализ сделан над примерами из произведений „Подросток“ и „Анна Каренина“ и их переводов на сербский язык и над примерами из „Толкового словаря русского языка“.